

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ústí nad Labem, Mírová 4

Mírová 4/2734, 400 11 Ústí nad Labem

Identifikátor školy: 600 085 554

Termín konání inspekce: 8. – 12. březen 2004

Čj.:	F5-1095/04-5002
Signatura:	of6cx117

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole (dále ZŠ) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech 1. stupně ZŠ (český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v bloku přírodovědných předmětů na 2. stupni ZŠ (matematika, zeměpis, přírodopis, chemie) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v bloku společenskovedních předmětů na 2. stupni ZŠ (český jazyk, dějepis) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání ve volitelném předmětu informatika v 7. – 9. ročníku ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Předmětem inspekční činnosti dále bylo

- ❖ tematické sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně-patologických jevů

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je zřízena Statutárním městem Ústí nad Labem, Velká Hradební 8. Subjekt sdružuje následující součásti: *Základní školu* (kapacita 760 žáků), *školní družinu* (kapacita 150 dětí), *stanici mladých techniků* (170 dětí) a *školní jídelnu* (kapacita 670 jídel). Ve školním roce 2003/04 navštěvuje 28 tříd ZŠ 665 žáků. Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola, v 5 třídách škola realizuje rozšířené vyučování tělesné výchovy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku v ZŠ zajišťuje 41 interních odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Pouze dvě hodiny volitelného předmětu má v úvazku pracovník *stanice mladých techniků* bez příslušného pedagogického vzdělání. Při tvorbě úvazků se vedení školy snaží odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů optimálně využít. Celkem 78 % hodin odučí učitelé v souladu se svojí aprobací a na odpovídajícím stupni ZŠ. Zbývajících 22 % jde zejména na vrub potřeby zajistit výuku těch předmětů, pro které učitele s příslušnou aprobací škola nemá (zejména anglický a německý jazyk, občanská výchova, rodinná výchova) nebo v rámci svých úvazků nemohou všechny hodiny odučit (např. zeměpis, výtvarná výchova, praktické činnosti). Kvalifikovaně zajišťují dvě vyučující oblast výchovného poradenství. Určité „ohrožení“ v zajištění kvalifikované výuky do budoucna představuje věková struktura sboru s eventualitou možných odchodů do důchodu. Délka praxe 33 % pedagogů je již rovna nebo vyšší 35 let.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy, organizační řád a jasné vymezení povinností a pravomocí účinně napomáhají chodu školy. Vnitřní informační systém funguje, zajišťují ho

pravidelné provozní porady, vývěsky a i neformální schůzky ve sborovně školy. Učitelé vzájemně spolupracují i na bázi metodického sdružení a předmětových komisí.

Pedagogický sbor je stabilní, odráží preferování hlediska kvalifikovanosti a spolehlivosti při plánování v oblasti lidských zdrojů. Kontrolní systém vedení postihuje celou strukturu školy, hospitační činnost je systematická a plánovitá, přispívá k velmi dobré kvalitě výchovně vzdělávacího procesu. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. V loňském školním roce bylo na 17 akcích 60 účastníků. Byly zaměřeny zejména na prohlubování odbornosti, počítačovou gramotnost a řízení školy, méně pak na formy a metody práce.

Hodnocení zaměstnanců se odvíjí od veřejných kritérií uvedených ve vnitřním platovém předpisu. Uplatňován je rovněž systém sebehodnocení zaměstnanců.

Personální podmínky jsou pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pavilonová školní budova je umístěna uprostřed sídlištní zástavby, v poměrně pěkném prostředí s dostatkem vzrostlé zeleně. Omezit projevy vandalismu zejména na skleněném obložení stěn pomohlo vybudování oplocení kolem školního areálu.

Společné prostory a většina tříd jsou vkusně vyzdobeny květinami, výtvarnými pracemi žáků a obrazy, ve vstupním vestibulu jsou prezentovány úspěchy žáků. Výrazně se zlepšilo sociální zázemí (byla provedena rekonstrukce šaten, sprch, WC).

Kmenové třídy jsou světlé, většinou vybavené novějším žakovským nábytkem a vzhledem k počtu žáků jsou i dostatečně prostorné (výjimkou jsou stísněné prostory třídy VI. B). Velmi dobrá je síť odborných učeben sousedících s kvalitně vybavenými kabinety. K dispozici jsou učebny chemie, fyziky, přírodopisu, hudební a výtvarné výchovy, informatiky (2), internetová pracovna, respirium, pro tělesnou výchovu pak dvě velké tělocvičny a asfaltové hřiště. V areálu se nachází ještě neudržované sportovní hřiště (projekt na jeho rekonstrukci dosud nebyl realizován) a hřiště dopravní. Pro výuku pracovních činností nechybí dobře vybavená školní dílna, pěkné zázemí pro pěstitelské práce vzniklo zasklením bývalého atria (druhé pak nabízí celoročně možnost relaxace s posezením uprostřed zeleně).

Výběr učebnic je promyšlený, pro většinu předmětů jsou voleny ucelené sady, učebnicový fond je průběžně obměňován, další odborná literatura se doplňuje dle požadavků vyučujících. Nedostatek je zeměpisných atlasů. Školní knihovna je umístěna ve kmenové třídě, vedle beletrie nabízí alternativní učebnice a čítanky, soubory pro společnou četbu, slovníky a pravidla, výpůjční hodiny jsou stanoveny.

Z didaktické techniky mají učitelé k dispozici meotary, magnetofony, diaprojektory a video, jeho efektivnějšímu využívání v hodinách brání nutnost přecházení s žáky. Možnost využívat výpočetní techniku mají žáci dvakrát týdně v zájmových kroužcích, jednou týdně je pak v odpoledních hodinách zajištěn volný přístup pro všechny žáky.

Vedení školy v rámci kontrolní činnosti průběžně sleduje a vyhodnocuje stav materiálního zázemí, nedostatky jsou průběžně odstraňovány. K požadavkům předmětových komisí na nákupy zejména odborné literatury, map a pomůcek je vstřícné, v rámci finančních možností se snaží vyhovět. Sportovní zázemí umožňuje škola využívat i širší veřejnosti.

Materiálně-technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj.16 847/96-2, v pěti třídách pak rozšířené vyučování tělesné výchovy dle učebního plánu čj. 29 738/96-22-50. Rozšířené vyučování tělesné výchovy zavedla škola na základě výjimky MŠMT čj. 15 940/01-50 již od 5. ročníku. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola zpracovala individuální vzdělávací plány.

Učební plány jsou rozpracované do jednotlivých ročníků, hodinové dotace sledovaných předmětů jsou dodrženy. Velmi dobrá je nabídka volitelných předmětů, žáci si mohou vybrat informatiku, praktika z přírodopisu či chemie, technické činnosti, domácnost nebo sportovní hry. Disponibilní hodiny škola využila ve třídách 8. ročníku k navýšení dotace povinného předmětu či zavedení dalšího předmětu volitelného, v 9. ročníku zavedla další volitelný předmět – volba povolání. Ve sledovaných předmětech na 2. stupni jsou osnovy plněny, na 1. stupni byl zjištěn nesoulad s Úpravami a doplňky vzdělávacího programu čj. 25 018/98-22. Nedostatky spočívají v nesprávném členění učiva do odpovídajících ročníků (ve 2. ročníku je v matematice vyučována automatizace násobek 2, 3, 4, 5 a dělení v jejich oboru, což je látka 3. ročníku; v českém jazyce je v 5. ročníku probíráno učivo ročníku šestého – druhy a skloňování číslovek). V letošním školním roce změnila škola organizaci rozšířené tělesné výchovy, sportovní hry, resp. sportovní hry a plavání, vyčlenila jako samostatné předměty. Tato úprava jde nad rámec závazného učebního plánu čj. 29 738/96-22-50. Povinná dokumentace je vedena, drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny. Bylo zjištěno, že žákům třídy V. C nebylo na vysvědčení zaznamenáno hodnocení nepovinného předmětu plavání, tento je navíc uveden v třídní knize mezi předměty povinnými.

Byl zjištěn nesoulad s učebními dokumenty vzdělávacího programu Základní škola.

Kontrolu plnění osnov provádí vedení školy v rámci hospitační činnosti a při kontrole třídních knih, plnění je sledováno i v rámci metodických orgánů školy.

Kontrolní systém je v oblasti plnění osnov funkční, nižší účinnost v souvislosti s inspekčním zjištěním vykazuje na 1. stupni.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s příslušnými ustanoveními vyhlášky č. 291/1991 Sb. o základní škole, ve znění pozdějších úprav, totéž platí i o obsahu vnitřního řádu školy. Dílčí nedostatek byl zjištěn při udělování výchovných opatření, kdy důtky ředitele byly uděleny ještě před projednáním pedagogickou radou. Bezpečnost žáků o přestávkách zajišťují pedagogické dozory. Informovanost zákonných zástupců žáků o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy žáků je dobře zajištěna zejména prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek.

Organizace výchovně - vzdělávacího procesu je funkční.

Systém výchovného poradenství je zajišťován zvláště pro 1. i 2. stupeň, odvíjí se od promyšleného ročního plánu. Zaměřuje se zejména na péči o žáky se specifickými poruchami učení a pomoc žákům při orientaci na další studium. Výchovné poradkyně úzce spolupracují s třídními učiteli, s protidrogovým preventistou organizují i společné výchovné akce (besedy s pracovníkem věznice, exkurze v terapeutické komunitě).

Základní informace jsou žákům poskytovány prostřednictvím nástěnek, na 1. stupni je žákům denně vyhrazena půlhodina před začátkem vyučování. Velmi dobrá je spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou při odhalování a nápravě poruch učení. Při podezření z jejich výskytu škola realizuje dvouměsíční podpůrný program, v případě nezlepšení pak navrhuje rodičům kompletní vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Dále pak zajišťuje ambulantní nápravu.

Dobrou spolupráci má škola dále s Magistrátem města Ústí (řešení záškoláctví, právní ochrana dětí, spolupráce s kurátory), Policií ČR (šikana, drogy) a úřadem práce (informace o perspektivních oborech z hlediska uplatnění na trhu práce).

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech na 1. stupni ZŠ (český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda)

V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace ve všech ročnících a třídách prvního stupně.

Sledované předměty vyučuje 15 učitelů, všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy. Kvalifikovanost a empatie vyučujících směřem k žákům měly příznivý vliv na výchovně vzdělávací proces jak po stránce pedagogické, tak i odborné.

Vyučující mají pro jednotlivé předměty vypracované časově tematické plány sestavené s ohledem na aktuální složení třídy. Při jejich sestavování je více brán zřetel na obsah používaných učebnic než závazných osnov, čímž dochází v českém jazyce a matematice k začlenění učiva do jiného ročníku. Stanovené výukové cíle jsou reálné, odpovídají možnostem a schopnostem žáků na 1. stupni základní školy. Nové učivo a vytváření nových dovedností vždy navazovalo na již získané a upevněné znalosti. Jen ojediněle bylo v přípravě učitelů na výuku počítáno s diferenciací zadávaných úkolů dle schopností a dosažené úrovně vědomostí žáků, opomíjena byla individuální práce se žáky vzdělávanými podle individuálního vzdělávacího plánu.

Učebny prvního stupně jsou postupně vybavovány novým školním nábytkem, celkově mají dobrou estetickou úroveň s podnětnou výzdobou. K činnostem žáků mimo lavice nebo jejich relaxaci během přestávek chybí ve vybavení tříd relaxační koberce. V mnohých třídách jsou knihovničky s populárně naučnou literaturou a beletrií. Vybavení učebnicemi je na velmi dobré úrovni, v hodinách je s nimi pracováno. Žáci však nebyli vedeni k samostatnému získávání informací z jiných zdrojů (slovníky, encyklopedie, naučné časopisy), ty byly využívány při frontálně vedené činnosti a k názornosti výuky. Nejčastěji používanými pomůckami byly velmi dobře připravené tabule a vlastnoručně vyrobené kartičky se slovy, příklady, popřípadě otázkami k procvičování učiva. Téměř ve všech třídách jsou k dispozici radiomagnetofony a velkým kladem je vybavení některých tříd pianiny.

V organizaci výuky převažovaly frontálně řízené činnosti žáků s dominantním postavením učitele. I při takto řízených činnostech byly hodiny vhodně členěny na aktivní činnosti žáků většinou u tabule nebo řízený rozhovor a samostatnou práci žáků. Formy a metody vedoucí žáky ke vzájemné spolupráci v průběhu zhlédnutých hodin většinou uplatňovány nebyly. Velmi dobře bylo pracováno s chybou, vynikající pozornost byla věnovaná propracovaným závěrům hodin. Ty spočívaly v závěrečném shrnutí učiva a efektivním využití hodnocení a sebehodnocení.

Hodiny byly zahajovány většinou písničkou nebo básničkou a poté byli žáci seznámeni s průběhem a obsahem hodiny. Celkově příznivá pracovní atmosféra během vyučování, dodržování psychohygieny a využívání častých pochval za vykonanou práci a dílčí pokrok měla dostatečné motivační účinky k udržení pozornosti a aktivní činnosti žáků. Pozornost věnovaná rozvoji slovní zásoby ze strany vyučujících má rozdílnou úroveň. Při výrazně dominantním postavení učitele ve frontálně vedeném dialogu byly žákům kladeny neúplné otázky, které žáci jednoslovně doplňovali. Častěji však učitelé dbali na dodržování zásad vzájemné komunikace a vyžadovali od žáků vyjadřovat se celými větami. Během vyučování byla ve třídách příjemná atmosféra –žákům byl poskytován prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Vyučující oceňují aktivity žáků během hodin pozitivním slovním hodnocením nebo známkou. Žáci jsou směřováni k sebehodnocení nejen v závěru hodiny, ale i v jejím průběhu. Kontrolou žákovských knížek a informativních notýsků bylo zjištěno, že je klasifikace ve všech předmětech dostatečná, časté jsou negativní poznámky za vyrušování v hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na 1. stupni ZŠ jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech na 2. stupni ZŠ (český jazyk, dějepis)

Hospitace proběhly ve dvanácti hodinách u všech přítomných vyučujících těchto předmětů, dvě učitelky byly v době inspekce v pracovní neschopnosti.

Plánování výuky příznivě ovlivňuje činnost předmětových komisí (členění učiva, materiální zázemí, klasifikace, koordinace zařazování učiva s místní a regionální problematikou, exkurzí, výletů a kulturních pořadů). Informace o žácích s poruchami učení učitelé mají, v hospitovaných hodinách byli zohledňováni zejména v hodinách jazyka, nabízeny jsou individuální konzultace. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla promyšlená po stránce obsahové i organizační (rovněž příprava pomůcek, příprava žákovských referátů).

Personální podmínky výuky jsou vynikající, předměty český jazyk a dějepis má v úvazku sedm zkušených, plně kvalifikovaných vyučujících, jedna z nich na zkrácený úvazek. Ke kvalitnější výuce přispívá rovněž jejich účast na vzdělávacích akcích.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových učebnách (jedna slouží i jako školní knihovna), materiální podpora výuky byla promyšlená a funkční. Učitelé využívají velmi dobré vybavení společenskovedních kabinetů (alternativní učebnice, atlasy, tabelární přehledy, mapy, audio a video technika). Řadu pomůcek vytvářejí učitelé svépomocí. Promyšlený je výběr učebnic (ucelené řady), jejich fond je obměňován.

Všechny hospitované hodiny měly promyšlenou stavbu a vyznačovaly se dobře připraveným výkladem vhodně prokládaným problémovými otázkami. Cíle, se kterými byli žáci na začátku hodin seznámeni, byly v průběhu vyučování postupně plněny. Žáci se do výuky aktivně zapojovali, pracovali s učebnicemi a různými pomůckami, využívali mezipředmětových vztahů a tím dávali nové učivo za pomoci učitele do širších souvislostí, byl vytvořen prostor pro jejich názory. Vzhledem k převažující frontální výuce se však někteří zapojovali minimálně.

Žáci byli průběžně motivováni, k jejich hodnocení využívali učitelé různé formy, převažovalo průběžné a motivující slovní hodnocení, za dobrou práci v hodině mohli získat i známku. Shrnutí učiva bylo provedeno v 75 % sledovaných hodin, spíše ojediněle bylo zaznamenáno hodnocení učitele i vzájemné hodnocení žáků.

Vyučující se vyznačovali velmi dobrými verbálními dovednostmi a pozitivním přístupem k žákům, ve třídách převažovalo pracovní a přátelské klima, dílčím nedostatkem je opomíjení relaxace. Ve většině sledovaných hodin byl vytvářen dostatečný prostor pro komunikaci žáků a uplatnění jejich aktivit.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a dějepis měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech na 2. stupni ZŠ (matematika, zeměpis, přírodopis, chemie)

Níže uvedená zjištění vycházejí zejména z 20 hospitací u všech vyučujících sledovaných předmětů (v každém předmětu ve všech ročnících), dále pak z prohlídky a kontroly pedagogické dokumentace a žákovských prací.

Předměty vyučuje 12 kvalifikovaných učitelů, z celkového počtu 103 týdenních hodin je jen 9 hodin odučeno učiteli s jinou odbornou specializací (aprobací). Kvalifikovanost se příznivě promítala do věcné a odborné stránky výuky i do organizace práce v hodinách.

Učivo osnov mají učitelé rozplánované do jednotlivých ročníků, všechny zhlédnuté hodiny byly připravené, měly jasně stanovené cíle a promyšlenou strukturu, opomíjena není ani příprava pomůcek.

Vynikající materiální zázemí poskytuje zejména podnětná odborná učebna a kabinet přírodopisu, velmi dobré je i pro výuku chemie. V obou předmětech přispělo efektivní využití přírodnin, modelů, transparentů, demonstračních pokusů aj. k výborné názornosti výuky. Výuka zeměpisu probíhá v kmenových třídách či v učebně polo odborné. Hojně je využívána práce s mapovými materiály, další odbornou literaturou – nedostatek atlasů je řešen jejich půjčováním žákům pouze pro práci ve škole. Efektivnějšímu zařazování videoukázek brání horší dostupnost videoprojektorů (není ani v polo odborné učebně). Matematika se vyučuje v kmenových třídách. Ve všech předmětech byla na velmi dobré úrovni práce s učebnicí, řada učitelů využívá i pomůcky vlastní výroby (kartičky apod.), z didaktické techniky byl využit meotar a diaprojektor.

Ve výuce převažovaly dobře zvládané frontální způsoby společné práce kombinované se samostatnou prací žáků a doplňované individuální prací se slabšími žáky. Ve 30 % zhlédnutých hodin bylo výborně organizované činnostní vyučování, kdy žáci docházeli k poznatkům na základě pozorování, manipulace s pomůckami, srovnávání, třídění, vyhledávání informací. Efektivně zde byla volena a úspěšně zvládaná i skupinová práce, podporována byla vzájemná pomoc žáků. V menší části zhlédnutých hodin převzal těžiště práce výrazně učitel, většina žáků byla pouze pasivními účastníky. Důležitými nedostatky byly v malé diferenciaci požadavků směrem k úspěšnějším žákům – ta nejčastěji probíhala pouze po linii kvantitativní (více úloh stejné obtížnosti). Psychohygienu práce byla zajišťována střídáním činností a zařazováním aktivit umožňujících pohyb po třídě.

Žáky se pro práci většinou dařilo úspěšně motivovat – problémovou otázkou, mezipředmětovými vztahy, upozorněním na praktické využití probírané látky, aplikací učiva na místní podmínky a využitím zkušeností žáků z běžného života. V neposlední řadě pak zařazením demonstračních pokusů, aktivit umožňujících vzájemnou spolupráci, her, soutěží.

Vědomosti a dovednosti žáků byly průběžně ověřovány a hodnoceny, v případě ústního zkoušení byla klasifikace řádně zdůvodněna. V průběhu hodin nechybělo pozitivní povzbuzování, ocenění pokroku. Příkladem způsobem jsou některými učiteli žáci vedeni ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Vztahy v hodinách byly bezkonfliktní, příznivě působila schopnost empatie ženské části sboru i partnerský přístup části mužské. Žáci jsou vedeni ke spisovnému vyjadřování a souvislé komunikaci, větší prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností byl v hodinách s prostorem pro vzájemnou spolupráci, prezentaci výsledků, vzájemné hodnocení a sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných přírodovědných předmětech jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve volitelném předmětu informatika v 7. – 9. ročníku ZŠ

V rámci inspekce bylo navštíveno všech šest týdenních hodin informatiky u obou vyučujících. Stanovené cíle odpovídaly věku a schopnostem žáků, témata navazovala na probranou látku. Bezprostřední příprava učitelů vycházela z časově tematických plánů.

Dvě třetiny výuky zajišťuje kvalifikovaný učitel ZŠ, zbytek pak pracovník další součásti subjektu, tento nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na ZŠ. Po věcné a odborné stránce měla výuka obou učitelů velmi dobrou úroveň, zejména v oblasti komunikace, forem a organizace práce byly zaznamenány rozdíly ve prospěch kvalifikované výuky.

Hardwarové a softwarové vybavení dvou učeben postačuje potřebám výuky předmětu na ZŠ. Každý žák pracuje samostatně u vlastního počítače, efektivně využíván je využíván televizor pro přenos obrazu z monitoru vyučujícího, žáci pracují i s internetem. Učební texty žáci nemají, poznámky si v hospitovaných hodinách nedělali.

Zvolené formy a metody byly vzhledem k cílům poměrně efektivní zejména u kvalifikované výuky. Po společném zopakování a krátkém výkladu převažovala v hodinách samostatná práce žáků spojená s individuální pomocí učitele. U výuky nekvalifikované byla opomíjena zpětná vazba, průběžná kontrola plnění úkolů. Organizace práce v hodinách poskytovala dostatek času i na relaxaci. Ten žáci nejčastěji využívali k volné činnosti na internetu.

V hodinách byla zřetelná vnitřní motivace žáků, potvrzující velký zájem o tento volitelný předmět. Vnější motivaci zajišťoval promyšlený výběr smysluplných úloh a možnost přístupu na internet.

V rámci komunikace byla podporována přesná odborná terminologie, byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru. Ve všech sledovaných hodinách byla zaznamenána velmi pozitivní a pohodová atmosféra.

V průběhu hodin je oceňována snaha a aktivita žáků, známkou jsou hodnoceni vždy po probrání tematického celku na základě kvality vypracovaných úkolů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu informatika jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vyjma běžné klasifikace využívá škola komerčních testů. Jejich výsledky slouží ke srovnání s ostatními základními školami, dále s nimi není pracováno.

Interní srovnatelnost nároků na žáky mezi jednotlivými vyučujícími a paralelními třídami jednoho ročníku zajišťuje spolupráce učitelů v rámci předmětových komisí při společné koordinaci a konzultacích nad obsahem písemných prací.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Činnost školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Problematikou sociálně patologických jevů se ve škole zabývá školní metodička prevence ve spolupráci s výchovnými poradkyněmi, třídními učiteli a vedením školy.

K této problematice absolvovala kurzy akreditované MŠMT a dále se průběžně vzdělává. Jako nejefektivnější formu hodnotí workshopy, kdy se posluchači zdokonalují v řešení konkrétních problémových situacích. Poznatky dále přenáší směrem k ostatním pedagogickým pracovníkům., někteří rovněž absolvovali vzdělávací akce věnované této problematice.

Škola má vypracován Minimální preventivní program, opírající se i o akce a soutěže organizované převážně stanicí mladých techniků. Nabízena je řada aktivit (celkem 19) sportovního, kulturního, společenského a vzdělávacího zaměření. Účast žáků na těchto akcích je velmi dobrá - devatenácti akcí pořádaných ve II. pololetí minulého školního roku se účastnilo celkem 2719 dětí.

V rámci problematiky sociálně patologických jevů škola spolupracuje především s pedagogicko psychologickou poradnou, sociálním odborem péče o dítě ústeckého magistrátu a Policií české republiky (PČR). Výsledky spolupráce s těmito orgány hodnotí škola jako odpovídající potřebám a očekáváním školy.

Informovanost rodičů o této oblasti probíhá na třídních schůzkách, v případě problémů osobním jednáním, v krajním případě se komunikace odvíjí přes orgány sociálního odboru péče o dítě. Spolupráce s rodiči má rozdílnou kvalitu. Většina společného působení školy a rodiny vede ke zlepšení situace, v mnoha případech však též rodiče odmítají připustit problémovost právě svého dítěte. Zájem o osvětovou činnost (např. o besedy) na toto téma je mezi rodiči minimální. Pokud rodiče projeví zájem, mohou se podílet na rozhodování o preventivních aktivitách (i tento je však minimální).

Jak závazné dokumenty MŠMT, tak i příslušná odborná literatura jsou všem k dispozici u metodicky prevence. Využívány jsou příležitostně.

V letošním školním roce byly řešeny případy drobné krádeže, kouření v prostorách školy, počínající šikana (spíše fyzické napadení). Dále jsou průběžně řešeny problémy neomluvené absence, nekázně a nepřípravenosti na výuku, tedy jevy, které nelze přímo označit jako sociálně patologické, ale mohou s těmito souviset. Ve škole bývá ročně řešeno cca pět závažnějších případů, jejich počet se nezvyšuje. Písemné záznamy z jednání o řešení těchto případů předloženy nebyly, průběh dokumentují třídní učitelé.

Vnitřní řád školy určený žákům i učitelům obsahuje ustanovení týkající se sociálně patologických jevů, nezmiňuje však přímo šikanu. Sankce jsou formulovány v obecné rovině. Informace o Minimálním preventivním programu a protidrogové prevenci (včetně vyhodnocení) jsou součástí výroční zprávy.

Škola se problematikou zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název školy uvedený v úplném znění Zřizovací listiny (bez čj., účinnost od 1. 1. 2004) – *Základní škola Ústí nad Labem, Mírová 2734/4, příspěvková organizace* není v souladu s názvem školy uvedeným v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 370-00/298/96/ZŠ ze dne 9. 4. 1996 ani jeho změny ze dne 1. 9. 1998 – *Základní škola, Ústí nad Labem, Mírová 4*. Ředitel školy podal dne 3. 2. 2004 žádost o změnu zařazení školy do sítě s účinností od 1. 1. 2004.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 370-00/298/96/ZŠ ze dne 9. 4. 1996
2. Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. 9. 1998
3. Žádost o změnu zařazení školy do sítě s účinností od 1. 1. 2004 ze dne 3. 2. 2004
4. Zřizovací listina bez čj. ze dne 19. 12. 2003 s účinností od 1. 1. 2004. 2001
5. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a změn provedených do 1. 9. 2003
6. Výjimka MŠMT čj. 15 940/01-50 ze dne 18. 4. 2001

7. Třídní knihy všech tříd pro školní roky 2002/03 a 2003/04
8. Třídní výkazy a katalogové listy všech tříd šk. roku 2003/04
9. Vnitřní školní řád platný ve školním roce 2003/04
10. Rozvrh hodin všech tříd školního roku 2003/04
11. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2003/04
12. Zápisy ze schůzek metodického sdružení pro 1. stupeň a předmětových komisí sledovaných předmětů 2. stupně (šk. rok 2003/04)
13. Časově tematické plány učitelů pro výuku sledovaných předmětů ve šk. roce 2003/04
14. Namátkou vybrané žákovské knížky, sešity a práce žáků
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/03
16. Organizační řád platný v době konání inspekce
17. Plán kontrol pro šk. rok 2003/04
18. Vnitřní platový předpis platný v době konání inspekce
19. Plán výchovného poradenství na šk. rok 2003/04
20. Minimální preventivní program školy
21. Personální dokumentace všech interních učitelů školy, vyučujících ve škole k datu inspekce
22. Výkaz o ZŠ Škol (MŠMT) V3-01 k 30. 9. 2003
23. Inspekční zpráva čj. 066 446/99-2036 ze dne 27. 5. 1999

ZÁVĚR

Základní škola disponuje kvalifikovaným a stabilním sborem erudovaných pedagogických pracovníků. Určité „ohrožení“ do budoucna představuje věková struktura sboru s eventualitou možných odchodů do důchodu. Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů, v hodnocení práce využívá i sebehodnocení zaměstnanců. Organizační struktura a funkční vnitřní systém řízení umožňují řádný chod školy.

Materiálně - technické zázemí s řadou velmi dobře vybavených odborných učeben a kabinetů a pozornost věnovaná dovybavování školy pomůckami a literaturou vytvářejí kvalitní podmínky pro realizaci zvoleného programu.

Nedostatky zjištěné v realizaci vzdělávacího programu a v dokumentaci nemají zásadní vliv na vlastní obsah a kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Ta byla ve všech sledovaných předmětech velmi dobrá. Převažovala dobře zvládaná frontální výuka se střídáním práce společné a samostatné a s individuální péčí věnovanou žákům slabším. Menší část hodin pak byla založena na efektivním činnostním vyučování, vedení žáků ke vzájemné spolupráci, vzájemnému hodnocení i sebehodnocení.

V porovnání se stavem v roce 1999 (poslední inspekce) lze konstatovat:

- *Personální podmínky jsou stabilizované, vyznačují se vysokou mírou kvalifikovanosti.*
- *Zlepšilo se prostředí a vybavení tříd, rekonstruována byla sociální zařízení školy. Naopak se dosud nepodařilo realizovat projekt rekonstrukce školního hřiště.*
- *Ve výuce nadále převažují frontální způsoby práce, nicméně dobře zvládané a vedoucí k výsledné velmi dobré efektivitě vyučovacích hodin. Častěji se pak zejména v přírodovědných předmětech objevují i modernější způsoby výuky, založené na kooperaci a autoevaluaci.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Dlouhý	R. Dlouhý v.r.
Členové týmu	Mgr. Miroslav Hyška	M. Hyška v.r.
	Mgr. Renata Schejbalová	R. Schejbalová v.r.
	Ing. Josef Toman	J. Toman v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Olga Štěpánková a Blanka Zoudunová

V Teplicích dne 15. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. duben 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Karel Branda	K. Branda v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Dlouhá 2940, 415 01 Teplice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-04-19	F5-1155/04-5002
Zřizovatel	2004-04-19	F5-1154/04-5002
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.